

Økologisk jordbrug i helheden – principper og praksis

Økologisk jordbrug er i sit værdimæssige grundlag helhedsorienteret og sigter mod bæredygtig udvikling. Dette er omsat i principper om recirkulation af stof og menneskets hensynsfulde omgang med natur og miljø. Det er ligeledes indeholdt i principperne, at det økologiske jordbrug baseres på nærhed, fordi man derved bedst kan recirkulere stof, udnytte lokal viden, bidrage til lokal kultur mv. I forestillingen om det økologiske jordbrug er disse principper ikke blot ledetråd for driften af det enkelte landbrug, men også for hele landbrugserhvervets (og herved også fødevareproduktionens) placering og funktion i den samfundsmæssige helhed.

Praksis tager sig ikke nødvendigvis ud, som principperne foreskriver. Især det seneste årtis ekspansive udvikling af økologisk jordbrug bærer præg af en vis sektorisering, specialisering og (lokal) samfundsmæssig afkobling, således at økologisk jordbrug tendentielt udvikler sig som en kopi af det konventionelle - minus industrielle kemikalier - hvor de grundlæggende principper, især for så vidt de rækker ud over det enkelte landbrug, vanskeligt kan ses realiseret eller efterstræbt.

Uanset, at det seneste årtis ekspansion på mange felter må anses for positiv, må den latente modsætning mellem principper og praksis - og dermed manglende helhedsorientering - forventes at fremstå som et tiltagende problem for økologisk jordbrug; dette være sig i forhold til det økologiske jordbrugs selvopfattelse og/eller dets bidrag til bæredygtig udvikling. Der er således behov for at opløse modsætningen, men forudsætningen er, at årsagerne er klarlagt.

Det overordnede formål med projektet er på den baggrund at bringe den hidtidige diskussion om økologisk jordbrug og fødevareproduktion som et helhedsorienteret koncept frem mod en nærmere afklaring. På det grundlag indeholder projektpakken et procesorienteret forløb, herunder etablering af en tværvideenskabelig og tværinstitutionel gruppe tilknyttet projektet. I projektet er tværvideenskabelig metodeudvikling samt dialog og formidling endvidere integreret.

FØJO-projekt III.9

Økologisk jordbrug i helheden - principper og praksis (OASE)

Projektleder

Jan Holm Ingemann, institutleder
Aalborg Universitet
Fibigerstræde 1, 9220 Aalborg Ø
E-mail: ingeman@socsci.auc.dk

Projektdeltagere

Pia Johansen, Saki Ichihara, Chris Kjeldsen, Ole Horn Rasmussen, AAU
Niels Heine Kristensen, Thorkild Nielsen, Maria Bruselius, DTU

Forskningscenter for Økologisk Jordbrug (FØJO) koordinerer den økologiske jordbrugsforskning i Danmark med henblik på at sikre optimalt udbytte af de ressourcer, som afsættes til forskning.

FØJO er et såkaldt forskningscenter uden mure, hvor den forskningsfaglige kompetence udgøres af de forskere og institutioner, der deltager i centrets forskningsprogrammer. En samlet oversigt over forskningen kan findes på www.foejo.dk eller fås ved henvendelse til:

Forskningscenter for
Økologisk Jordbrug (FØJO)
Forskningscenter Foulum
Postboks 50
8830 Tjele

Tlf. 89 99 16 75 • Fax 89 99 16 73
E-mail: foejo@agrsci.dk